

VEKOP-2.3.2.-15-2016-00012

Agrárminisztérium

MEGHÍVÓ

**A Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ
Haszonállat-génmegőrzési Intézet**
ezúton tisztelettel meghívja Önt és Munkatársait

**2020. október 06-án
09.30-kor**

a VEKOP-2.3.2-16-2016-00012 projekt,

„A KÁRPÁT-MEDENCEI ÓSHONOS HASZONÁLLATFAJOK, FAJTÁK ÉS
ÖKOTÍPUSOK XXI. SZÁZADI GÉNBANKI STRATÉGIÁJÁNAK TUDOMÁNYOS
MEGALAPOZÁSA ÉS FEJLESZTÉSE”

„GÉNNET-21”

címmel tartandó

ONLINE SZAKMAI KONFERENCIÁRA,

melyet a „Széchenyi 2020 VEKOP Operatív Program Stratégiai K+F műhelyek
kiválósága” pályázat keretében tartunk.

A pályázati konzorcium tagjai:

Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ HGI
NAIK - Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet
Szent István Egyetem
Állatorvostudományi Egyetem

VEKOP-2.3.2.-15-2016-00012

A projekt rövid bemutatása:

17 | 11 | 22

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A KÁRPÁT-MEDENCEI ÓSHONOS HASZONÁLLATFAJOK, -FAJTÁK ÉS -ÖKOTÍPUSOK XXI. SZÁZADI GÉNBAKI STRATÉGIÁJÁNAK TUDOMÁNYOS MEGALAPOZÁSA ÉS FEJLESZTÉSE (GÉNNET-21)

A Haszonállat-génmegőrzési Központ, a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ, a Szent István Egyetem és az Állatorvostudományi Egyetem konzorciuma 659,1 millió Ft összegű európai uniós vissza nem térítendő támogatást nyert "A Kárpát-medencei őshonos haszonállatfajok, -fajták és -ökotípusok XXI. századi génbanki stratégiájának tudományos megalapozása és fejlesztése" címmel a Széchenyi 2020 VEKOP Operatív Program Stratégiai K+F műhelyek kiválósága című program keretében benyújtott pályázatára.

A pályázati konzorcium tagjai a nemzetközi szinten is elismert magyar *in vivo* génmegőrzési tevékenységre alapozva olyan kutatási és fejlesztési programot állítottak össze, amely megfelel a XXI. század tudományos kihívásainak, és ezzel *in vivo* és *in vitro* körülmények között szervezi a mézelő méhtől és a haltól a baromfi-féléken keresztül a szarvasmarháig a régi magyar haszonállatfajták hosszú távú és biztonságos megőrzését. Az *in vivo* génbanki munkára épül őshonos haszonállataink *in vitro* génmegőrzése, a szaporító anyagok, sejtek és speciális szövetek, genetikai minták hosszú távú tárolása, kutatása és hasznosítása a régi fajok, fajták és tájfajták populációinak tenyésztésében, fenntartásában.

A projekt keretében kiemelt feladat az *in vitro* génbanki módszerek kutatása és fejlesztése. Ennek részeként egyes baromfi-féléknél tanulmányozzuk és standardizáljuk az ondómélyhűtési protokollokat, és egy multifunkcionális *in vitro* tesztet fejlesztünk a mélyhűtés eredményességének vizsgálatára. A spermabankok kialakítása szükségessé teszi azt is, hogy a begyűjtött mintákat mentesítsük a kórokozóktól, ami szintén vizsgálataink részét képezi. Az ondó mélyhűtéses tárolása mellett tervezzük ivarszerv-szövet minták fagyasztási és felolvasztási protokolljának fejlesztését, majd a minták begyűjtését és génbanki tárolását minden őshonos tyúkfajtánkra. A női vari genetikai anyag megőrzésének másik fontos eszköze az ősvarsejtek (PGC) kinyerése, fenntartása szövettenyésztésben, mélyhűtése és visszaültetése. A különböző fajokból és fajtákból származó PG sejtek *in vitro* génbankjának kialakításával a világon egyedülálló összejtgyűjteményt hozunk létre. Konzorciumi partnerünk, a NAIK-MBK Alkalmazott Embriológia és Őssejtkutató csoportja végzi a PG sejtek génexpressziós vizsgálatát, a sejtvonalak jellemzését, és különféle immunfestéseket az összejtfunkciók megtartásának ellenőrzésére.

Az *in vivo* génbanki egyedek és állományok kutatásában a HáGK és konzorciumi partnere, az Állatorvostudományi Egyetem az állatok küllemének és alkatának videóképes rögzítésén alapuló morfometriai vizsgálataival egy virtuális génbank – úgynevezett „Phenobank” – létrehozását is tervezi több fajban.

Terveinkben szerepel a HáGK Kárpát-medencei génmentési programja – a Géngyűrű – keretében összegyűjtött különböző haszonállat-fajok és -tájfajták, továbbá a magyar kutyafajták és a pannon méh DNS-bankjának kialakítása a későbbi DNS-alapú fajtaazonossági és származásellenőrzési vizsgálatokhoz, genomikai kutatásokhoz.

A Szent István Egyetemmel együttműködve kialakítjuk két hazai halfajunk, a compó és a széles kárász *in vivo* és *in vitro* génbankját. Megvizsgáljuk a két halfaj hazai populációinak genetikai változatosságát, létrehozunk élő génbankjukat és a 2 faj spermamintáit tartalmazó kriobankot.

További információ kérhető:

Dr. Szalay István projektvezető; telefon: +36-30-664-4462
szalay.istvan@hagk.hu

VEKOP-2.3.2.-15-2016-00012

A konferencia tudományos programja 9:30 - 14:00 óráig tart.

- 09.30 - 09.35 Baktay Borbála, főigazgató Online konferencia megnyitó beszéde
- 09:35 - 09:40 Patakiné Dr. Várkonyi Eszter köszöntője

Génbanki kutatások a GÉNNET-21 programban

- 09.45 10.00 Hudák Péter, Barta Ildikó, Mátyás Enikő, Emődi Andrea, Koppány Gábor, Szalay István, Mészáros Mihály: Az *in vivo* haszonállat-génbanki állományok fejlődése és ennek hatása a kapcsolódó génmegőrzés-tudományi célok megvalósulására a HGI-ben, avagy „VEKOP a corona idején”.
- 10.00 10.15 Végi Barbara, Drobnyák Árpád, Gyuranecz Miklós, Gróznér Dénes, Szabó Zsuzsa, Török Éva, Barna Judit: Mycoplasma vizsgálatok gunarakon, a génmegőrzés tükrében.
- 10.15 - 10.30 Buda Kitti, Végi Barbara, Rohn Emese, Pazár Péter, Drobnyák Árpád, Edviné Meleg Erika, Pálincás-Bodzsár Nóra, Barna Judit, Liptói Krisztina: Naposkori ivarszerv-szövetek alkalmazása a baromfi génmegőrzésben – kihívások és megoldások.
- 10.30 - 10.45 Gócza Elen, Lázár Bence, Tóth Roland, Tokodyné Szabadi Nikolett, Molnár Mariann, Ecker András, Urbán Martin, Sima Krisztina, Kepler Tamara, Patakiné Várkonyi Eszter: Óshonos magyar baromfi fajtákból létrehozott PGC vonalak *in vitro* jellemzése során kapott eredmények összegzése.
- 10.45 - 11.00 Lázár Bence, Tóth Roland, Molnár Mariann, Ecker András, Gócza Elen, Patakiné Várkonyi Eszter: Lúd (*Anser anser domestica*) ősvarsejtek jellemzése és felhasználásuk lehetőségei az *in vitro* génbanki megőrzésben.
- 11.00 - 11.15 Kovács Balázs, Edviné Meleg Erika, Szabó Gergely, Al Fatle Fatema Ali, Lehoczky István: Újabb eredmények a compó és a széles kárász génmegőrzésében.
- 11.15 - 11.30 Szünet
- 11.30 - 11.45 Balázs Réka, Edviné Meleg Erika, Pálincás-Bodzsár Nóra, Hidas András: Pannon méhcsaládok genetikai diverzitásának vizsgálata mikroszatellit markerek alapján.
- 11.45 12.00 Rác Tímea, Szabó Gréta, Sisa Anita, Donkó Kata Sára, Kiss Tünde, Zajác Edit: Pannon méhherék begyűjtési módszerei spermatológiai vizsgálatokhoz.
- 12.00 12.15 Drobnyák Árpád, Rác Tímea, Donkó Kata Sára, Sisa Anita, Zajác Edit, Szabó Zsuzsa, Török Éva, Barna Judit, Végi Barbara: Ondómélyhűtési vizsgálatok Pannon méhben, génmegőrzés céljából.
- 12.15 12.30 Gáspárdy András, Maróti-Agóts Ákos, Zenke Petra, Somoskői Bence, Cseh Sándor: Testméretfelvételi tapasztalatok a tyúk VATEM alkalmazása során.
- 12.30 12.45 Török Dóra, Müller Linda, Kispál Dóra, Farkas Szilvia, Szilágyi Eszter, Csepreghy Anna, Erdei Krisztián, Somoskői Bence, Christensen Bruce, Végi Barbara, Hudák Péter, Rátky József, Barna Judit, Gáspárdy András, Maróti-Agóts Ákos, Cseh Sándor: Kutyasperma tárolására és fagyasztására alkalmazott különböző tápoldatok összehasonlító vizsgálata.
- 13.00 - 14.00 Lehetőség kérdések feltételére, szakmai beszélgetésre

VEKOP-2.3.2.-15-2016-00012

Jelentkezés

A szakmai rendezvényen a részvétel díjtalan, de a zavartalan lebonyolítás érdekében előzetes regisztrációhoz kötött.

Regisztrálni a gennet21@nbgk.hu e-mail címen lehet 2020. szeptember 25-ig a résztvevő személy(ek) és a képviselt intézmény(ek) nevének és e-mail címének megadásával.